

**Reglement van Orde voor
de Politieke Avond van de
gemeente Wageningen
2017**

De raad van de gemeente Wageningen, gezien het advies van het presidium en gelet op artikel 16 van de Gemeentewet, besluit vast te stellen het 'Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Wageningen 2017'.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen	7
Artikel 1 De Politieke Avond	7
Artikel 2 Raadscommissies	7
Artikel 3 Begripsbepalingen	7
Artikel 4 Het voorzitterschap.....	8
Artikel 5 De griffier	9
Artikel 6 Het presidium	9
Artikel 7 De agendacommissie en het vaststellen van vergaderingen.....	9
Hoofdstuk 2: Toelating van nieuwe leden, benoeming wethouders en fracties	11
Artikel 8 Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging raadsleden	11
Artikel 9 Benoeming wethouders	11
Artikel 10 Fracties	12
Hoofdstuk 3: Vergaderingen	13
Paragraaf 1 Tijdstip van vergaderen, voorbereidingen, regels en verslaglegging	13
Artikel 11 Vergaderfrequentie	13
Artikel 12 Oproep en voorlopige agenda.....	13
Artikel 13 Deelname aan de beraadslaging door anderen..	14

Artikel 14 Aanvullende agenda	14
Artikel 15 Vaststellen agenda.....	14
Artikel 16 Voorstellen van orde	15
Artikel 17 Handhaving orde en schorsing	15
Artikel 18 Verslaglegging van de rondetafel- en opiniegesprekken	16
Artikel 19 Verslaglegging van de raadsvergadering	16
Paragraaf 2 Orde van de rondetafel- en opiniegesprekken	16
Artikel 20 Steunfractieleden.....	16
Artikel 21 Deelnemers aan de gesprekken en nadere regels	17
Artikel 22 Opening van de gesprekken en quorum	17
Paragraaf 3 Statafelgesprekken en presentaties	18
Artikel 23 Statafelgesprekken	18
Artikel 24 Presentaties	18
Paragraaf 4 Orde van de raadsvergadering	18
Artikel 25 Presentielijst	18
Artikel 26 Stilte	18
Artikel 27 Ingekomen stukken	19
Artikel 28 Aantal spreektermijnen.....	20
Artikel 29 Stemverklaring	20
Artikel 30 Beslissing.....	20
Paragraaf 5 Procedures bij stemmingen in de raadsvergadering	21

Artikel 31 Algemene bepalingen over stemming	21
Artikel 32 Stemming over amendementen en moties	23
Artikel 33 Stemming over personen	23
Artikel 34 Herstemming over personen	24
Artikel 35 Beslissing door het lot	24
Hoofdstuk 4 Bevoegdheden en instrumenten van raadsleden	25
Artikel 36 Amendementen	25
Artikel 37 Moties	25
Artikel 38 Initiatiefvoorstel	26
Artikel 39 Schriftelijke vragen	27
Artikel 40 Rondvraag	28
Artikel 41 Inlichtingen	30
Artikel 42 Interpellatie	30
Artikel 43 Collegevoorstel	31
Hoofdstuk 5: Besloten vergadering	32
Artikel 44 Algemeen	32
Artikel 45 Verslag	32
Artikel 46 Geheimhouding	32
Artikel 47 Opheffing geheimhouding	32
Hoofdstuk 6: Toehoorders en media	33
Artikel 48 Toehoorders en pers	33
Artikel 49 Geluid- en beeldregistraties	33

Hoofdstuk 7: Slotbepalingen	34
Artikel 50 Uitleg reglement	34
Artikel 51 Inwerkingtreding	34

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 De Politieke Avond

1. De Politieke Avond in Wageningen is een openbare bijeenkomst van de gemeenteraad van Wageningen.
2. De Politieke Avond kan bestaan uit: rondetafelgesprekken, opiniegesprekken, presentaties, statafelgesprekken en de raadsvergadering.
3. Een rondetafelgesprek is een bijeenkomst met als doel beeldvorming.
4. Een opiniegesprek is een bijeenkomst met als doel oordeelsvorming.
5. Een presentatie heeft als doel beeldvorming.
6. Een statafelgesprek biedt ruimte voor beeldvorming en gedachtewisseling.
7. In de raadsvergadering vindt debat en besluitvorming plaats.

Artikel 2 Raadscommissies

Rondetafel- en opiniegesprekken zijn (vergaderingen van) raadscommissies zoals bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet.

Artikel 3 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. raadsvoorzitter: de voorzitter van de raadsvergadering of diens plaatsvervanger;
- b. voorzitter: de voorzitter van een rondetafel- of opiniegesprek;
- c. amendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing;
- d. subamendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een aanhangig amendement;

- e. motie: verklaring waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- f. voorstel van orde: voorstel betreffende de orde van een rondetafelgesprek, een opiniengesprek of de raadsvergadering;
- g. initiatiefvoorstel: voorstel van een raadslid voor een verordening of een ander voorstel;
- h. steunfractielid: een niet-raadslid dat namens één van de gekozen fracties deelneemt aan een rondetafelgesprek, een opiniengesprek, presentatie of statafelgesprek;
- i. website: de website www.wageningen.raadsinformatie.nl.

Artikel 4 Het voorzitterschap

- 1. De raad benoemt op basis van artikel 77 lid 1 van de Gemeentewet een plaatsvervangend raadsvoorzitter.
- 2. De raad benoemt de voorzitters uit zijn leden.
- 3. De raadsvoorzitter en de voorzitters zijn belast met:
 - a. het leiden van de raadsvergadering respectievelijk de rondetafel- en opiniengesprekken;
 - b. het handhaven van de orde;
 - c. het doen naleven van dit reglement;
 - d. hetgeen de Gemeentewet hen verder opdraagt.
- 4. Het voorzitterschap van een voorzitter en de plaatsvervangend raadsvoorzitter eindigt door:
 - a. beëindiging van het lidmaatschap van de raad;
 - b. ontslag op eigen verzoek;
 - c. ontslag door de raad, wanneer hij naar het oordeel van de raad door handelen of nalaten ernstig nadeel toebrengt aan het in hem te stellen vertrouwen.

Artikel 5 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad, het presidium en de agendacommissie aanwezig.
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door de raad aangewezen plaatsvervanger.
3. In elk rondetafel- of opiniegesprek is de griffier of een medewerker van de griffie aanwezig.
4. De griffier of medewerker van de griffie kan op uitnodiging van de raadsvoorzitter of voorzitter deelnemen aan de beraadslagingen zoals bedoeld in dit reglement.

Artikel 6 Het presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de raadsvoorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan zijn vergaderingen.
4. Elke fractievoorzitter heeft één stem in het presidium.
5. Vergaderingen van het presidium zijn in beginsel openbaar.
6. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad in het algemeen en de Politieke Avond in het bijzonder.
7. En heeft taken die zijn opgenomen in de artikelen 11, 21, 23, 24, 27 en 40 van dit reglement.

Artikel 7 De agendacommissie en het vaststellen van vergaderingen

1. Er is een agendacommissie die bestaat uit de raadsvoorzitter en maximaal vier voorzitters.

2. De leden van de agendacommissie wijzen uit hun midden een voorzitter aan, niet zijnde de raadsvoorzitter.
3. De taak van de agendacommissie is om de voorlopige agenda van de reguliere Politieke Avond voor te bereiden en vast te stellen, alsmede vergaderingen op grond van artikel 17 lid 2 van de Gemeentewet.
4. Vergaderingen van de agendacommissie zijn openbaar.

Hoofdstuk 2: Toelating van nieuwe leden, benoeming wethouders en fracties

Artikel 8 Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging raadsleden

1. Bij elke benoeming van nieuwe raadsleden stelt de raad een commissie in, bestaande uit drie raadsleden. Bij een tussentijdse benoeming zal in deze commissie geen lid zitting hebben, behorende tot de fractie van het nieuw benoemde lid. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuw benoemde raadsleden.
2. De commissie brengt na haar onderzoek verslag uit aan de raad en doet daarbij een voorstel voor een besluit. In het verslag wordt ook melding gemaakt van een minderheidsstandpunt.
3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste raadsvergadering in oude samenstelling na de raadsverkiezingen.
4. Na een raadsverkiezing roept de raadsvoorzitter de toegelaten raadsleden op om in de eerste raadsvergadering in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de raadsvoorzitter een nieuw benoemd raadslid op voor de raadsvergadering waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 9 Benoeming wethouders

Bij de benoeming van een wethouder stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden. De commissie onderzoekt of benoeming van de kandidaat voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b lid 1, 3 en 4, en 41 c lid 1 van de

Gemeentewet en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.

Artikel 10 Fracties

1. Raadsleden die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als daar geen aanduiding was geplaatst, deelt de fractie in de eerste raadsvergadering aan de raadsvoorzitter mee welke naam deze fractie in de raad zal voeren.
3. De namen van de fractievoorzitter en diens plaatsvervanger worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de raadsvoorzitter.
4. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of als één of meer raadsleden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie, wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de raadsvoorzitter.
5. Een nieuwe naam van een fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3 van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging.

Hoofdstuk 3: Vergaderingen

Paragraaf 1 Tijdstip van vergaderen, voorbereidingen, regels en verslaglegging

Artikel 11 Vergaderfrequentie

1. De Politieke Avonden vinden plaats conform het door het presidium vastgestelde schema. Zij vangen niet eerder aan dan 19.30 uur en worden gehouden in het stadhuis.
2. De raadsvoorzitter kan in bijzondere gevallen een andere dag en aanvangsuur bepalen of een andere vergaderplaats aanwijzen. Hij voert hierover, tenzij er sprake is van een spoedeisende situatie, overleg met het presidium.

Artikel 12 Oproep en voorlopige agenda

1. De raadsvoorzitter plaatst tenminste zeven dagen voor de Politieke Avond een schriftelijke oproep op de website, onder vermelding van dag, tijdstip en plaats van de vergadering.
2. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25, 55 of 86 van de Gemeentewet bedoelde stukken, worden tegelijkertijd met de schriftelijke oproep op de website geplaatst.
3. De stukken waarvan op grond van artikel 25, 55 of 86 van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd blijven onder berusting van de griffier. De griffier verleent raadsleden en steunfractieleden inzage in deze stukken.

Artikel 13 Deelname aan de beraadslaging door anderen

Onverminderd artikel 21 van de Gemeentewet kan de raad besluiten anderen uit te nodigen en / of laten deelnemen aan de Politieke Avond.

Artikel 14 Aanvullende agenda

1. In spoedeisende gevallen kan de raadsvoorzitter na het plaatsen van de schriftelijke oproep tot uiterlijk twee werkdagen voor de aanvang van de Politieke Avond een aanvulling op de voorlopige agenda opstellen. Ook deze wordt met de daarbij behorende stukken op de website geplaatst.
2. Van het plaatsen van de aanvulling wordt mededeling gedaan aan raadsleden en steunfractieleden.
3. Indien omtrent de aanvullende stukken op grond van artikel 25, 55 of 86 van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken onder berusting van de griffier en verleent de griffier raadsleden en steunfractieleden inzage.

Artikel 15 Vaststellen agenda

1. Bij aanvang van de raadsvergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een raadslid of de raadsvoorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
2. Op voorstel van een raadslid of de raadsvoorzitter kan de raad de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.
3. Wanneer de raad een onderwerp onvoldoende voor de raadsvergadering voorbereid acht, kan hij het onderwerp verwijzen naar een rondetafel- of opiniegesprek.

Artikel 16 Voorstellen van orde

1. De (raads)voorzitter en ieder raadslid of steunfractielid kan tijdens de raadsvergadering, een rondetafelgesprek of een opiniegesprek mondeling een voorstel van orde doen betreffende de vergadering of het gesprek.
2. Over een voorstel van orde beslist de raad of beslissen de deelnemers terstond.

Artikel 17 Handhaving orde en schorsing

Voor zowel de rondetafelgesprekken, opiniegesprekken als de raadsvergadering gelden de volgende regels:

1. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
 - a. de (raads)voorzitter het nodig oordeelt hem aan het opvolgen van dit reglement te herinneren;
 - b. een ander hem interrumpeert. De (raads)voorzitter kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
2. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere spreker herhaaldelijk interrumpeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de (raads)voorzitter tot de orde geroepen. Indien de desbetreffende spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de (raads)voorzitter hem gedurende het de vergadering of het gesprek waarin zulks plaats heeft, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
3. De (raads)voorzitter kan ter handhaving van de orde de vergadering of het gesprek voor een door hem te bepalen tijd schorsen en - indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord - de vergadering sluiten of het gesprek beëindigen.

Artikel 18 Verslaglegging van de rondetafel- en opiniegesprekken

1. De griffier draagt zorg voor de verslaglegging van de rondetafel- en opiniegesprekken.
2. De griffier draagt na afloop van de gesprekken zorg voor het plaatsen van de verslaglegging op de website.

Artikel 19 Verslaglegging van de raadsvergadering

1. De griffier draagt zorg voor het bijhouden van een presentie- en besluitenlijst.
2. Voor zover de aard en de inhoud van de besluitvorming zich daartegen niet verzet, wordt de besluitenlijst zo spoedig mogelijk na de vergadering op de website geplaatst.
3. De griffier draagt na afloop van de vergadering zorg voor het plaatsen van de verslaglegging op de website.

Paragraaf 2 Orde van de rondetafel- en opiniegesprekken

Artikel 20 Steunfractieleden

1. Steunfractieleden dienen te behoren tot een fractie die in de raad vertegenwoordigd is.
2. Steunfractieleden worden op voordracht van een fractie door de raadsvoorzitter benoemd.
3. De raadsvoorzitter benoemt per fractie maximaal zes steunfractieleden.
4. Steunfractieleden ondertekenen een integriteits- en geheimhoudingsverklaring.
5. De artikelen 10, 11, 12 en 13 van de Gemeentewet zijn op hen van toepassing.
6. Onder verantwoording van de griffier tekenen de in een gesprek aanwezige steunfractieleden een presentielijst.

7. Het steunfractielidmaatschap eindigt:
 - a. indien de raadsperiode afloopt;
 - b. op eigen verzoek;
 - c. op verzoek van de betreffende fractievoorzitter.

Artikel 21 Deelnemers aan de gesprekken en nadere regels

1. Deelnemers aan een rondetafelgesprek kunnen zijn raadsleden en steunfractieleden. Burgers, wethouders en de burgemeester kunnen op uitnodiging deelnemen aan een rondetafelgesprek.
2. Burgers kunnen spreken namens zichzelf, een belangengroep, een organisatie of een bedrijf.
3. Deelnemers aan een opiniegesprek kunnen zijn raadsleden en steunfractieleden. Wethouders en de burgemeester kunnen op uitnodiging deelnemen aan een opiniegesprek.
4. Per rondetafel- of opiniegesprek wijzen de fracties in principe één lid als woordvoerder aan.
5. Het presidium en de agendacommissie kunnen nadere regels stellen over de rondetafel- en opiniegesprekken.

Artikel 22 Opening van de gesprekken en quorum

1. Een rondetafel- of opiniegesprek wordt niet geopend voordat meer dan de helft van het aantal zitting hebbende fracties vertegenwoordigd is.
2. Als ingevolge het eerste lid een gesprek niet kan worden geopend, belegt de voorzitter opnieuw een gesprek tegen een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bekendmaken hiervan is gelegen.
3. Tijdens een gesprek als bedoeld in het tweede lid is het eerste lid niet van toepassing.

Paragraaf 3 Statafelgesprekken en presentaties

Artikel 23 Statafelgesprekken

1. In een statafelgesprek kunnen burgers in gesprek gaan over onderwerpen die niet op de agenda staan of raadsleden en steunfractieleden op de hoogte stellen van initiatieven.
2. Burgers kunnen spreken namens zichzelf, een belangengroep, een organisatie of een bedrijf.
3. Het presidium en de agendacommissie kunnen nadere regels stellen over de statafelgesprekken.

Artikel 24 Presentaties

1. In een presentatie geven de wethouders en / of de burgemeester de raad informatie over een onderwerp.
2. Zij kunnen daarvoor één of meerdere ambtenaren of externen aanwijzen.
3. Het presidium en de agendacommissie kunnen nadere regels stellen over de presentaties.

Paragraaf 4 Orde van de raadsvergadering

Artikel 25 Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent ieder raadslid de presentielijst. Aan het einde van elke raadsvergadering wordt de lijst door de raadsvoorzitter en de griffier door ondertekening vastgesteld.

Artikel 26 Stilte

Onmiddellijk na opening van de vergadering verzoekt de raadsvoorzitter de raad en andere aanwezigen om een moment van stilte.

Artikel 27 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op de website geplaatst, met de wijze van afdoening.
2. Raadsleden die zich niet in de wijze van afdoening kunnen vinden melden zich bij de griffier, die dit (indien nodig) voorlegt aan het presidium.

Artikel 28 Aantal spreektermijnen

1. De beraadslaging over een onderwerp of voorstel geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
2. Elke spreektermijn wordt door de raadsvoorzitter afgesloten.
3. Een lid mag in een termijn niet meer dan één maal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Het derde lid is niet van toepassing op een raadslid dat een (sub)amendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend, ten aanzien van de beraadslaging over het door dat raadslid ingediende.
5. Bij de bepaling hoeveel malen een lid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.

Artikel 29 Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, kunnen raadsleden hun voorgenomen stemgedrag toelichten.

Artikel 30 Beslissing

1. De raadsvoorzitter sluit de beraadslaging als hij vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist.
2. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de raadsvoorzitter het voorstel voor de te nemen beslissing.

Paragraaf 5 Procedures bij stemmingen in de raadsvergadering

Artikel 31 Algemene bepalingen over stemming

1. De raadsvoorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Is dit niet het geval dan stelt de raadsvoorzitter vast dat het voorstel zonder stemming is aangenomen.
2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen kunnen de in de raadsvergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen, dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming te hebben deelgenomen.
3. Als een raadslid om stemming of hoofdelijke stemming vraagt, doet de raadsvoorzitter daarvan mededeling aan de raad.
4. Bij hoofdelijke stemming roept de griffier de raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het daarvoor bij loting aangewezen raadslid. Vervolgens geschiedt de oproeping naar de volgorde van de presentielijst.
5. Bij hoofdelijke stemming brengen de ter vergadering aanwezige raadsleden, tenzij zij overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming deel behoren te nemen, hun stem uit door 'voor' of 'tegen' uit te spreken, zonder enige toevoeging.
6. Een raadslid dat zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan deze vergissing herstellen totdat het volgende raadslid heeft gestemd. Bemerkt het raadslid zijn vergissing pas later, dan kan deze nadat de raadsvoorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de stemming.

7. De raadsvoorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mee. Deze doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 32 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op een aanhangig voorstel zijn ingediend, bepaalt de raadsvoorzitter de volgorde waarin hierover zal worden gestemd. Daarbij geldt de regel, dat het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming wordt gebracht.
4. Indien aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.

Artikel 33 Stemming over personen

1. Bij stemming over personen voor voordrachten of het opstellen van voordrachten of aanbevelingen, benoemt de raadsvoorzitter drie raadsleden tot stembureau.
2. Aanwezige raadsleden zijn verplicht een door het stembureau verstrekt stembriefje in te leveren, tenzij zij overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming behoren deel te nemen.
3. Er hebben zoveel stemmingen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van het stembureau beslissen dat bepaalde stemmingen worden samengevat op één briefje.
4. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad, op voorstel van het stembureau.

5. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag vernietigd.

Artikel 34 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstreekte meerderheid is verkregen, heeft een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatshebben.
3. Indien bij tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 35 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van hen tussen wie de beslissing moet plaatshebben, door de raadsvoorzitter op afzonderlijke, geheel gelijke, briefjes geschreven.
2. Deze briefjes worden, nadat zij door het stembureau zijn gecontroleerd, op gelijke wijze gevouwen, in een stembokaal gedeponeerd en omgeschud.
3. Vervolgens neemt de raadsvoorzitter een van de briefjes uit de stembokaal. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Hoofdstuk 4 Bevoegdheden en instrumenten van raadsleden

Artikel 36 Amendementen

1. Ieder raadslid kan tot het sluiten van de beraadslagingen amendementen indienen. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden. Alleen beraadslaagd kan worden over amendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben en in de vergadering aanwezig zijn.
2. Ieder lid dat in de vergadering aanwezig is, is bevoegd op het amendement dat door een lid is ingediend, een wijziging voor te stellen (subamendement).
3. Elk (sub)amendement en elk voorstel moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de raadsvoorzitter worden ingediend, tenzij de raadsvoorzitter - met het oog op het eenvoudige karakter van het voorgestelde - oordeelt, dat mondelinge indiening volstaat.
4. Intrekking door de indiener(s) van het (sub)amendement is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.

Artikel 37 Moties

1. Ieder raadslid kan ter vergadering een motie indienen.
2. Een motie moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de raadsvoorzitter worden ingediend.
3. De behandeling van een motie vindt gelijktijdig plaats met de beraadslaging over het onderwerp of voorstel waarop het betrekking heeft.

4. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp (vreemd aan de orde van de dag) vindt plaats nadat alle op de agenda opgenomen onderwerpen zijn behandeld.
5. Intrekking door de indiener(s) van een motie is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.

Artikel 38 Initiatiefvoorstel

1. Raadsleden dienen initiatiefvoorstellen schriftelijk in bij de raadsvoorzitter. Deze brengt een ingediend voorstel zo spoedig mogelijk ter kennis van het college en de raad.
2. Het college kan binnen twee weken nadat het ter kennis is gesteld van een voorstel schriftelijk wensen en bedenkingen met betrekking tot het voorstel ter kennis van de raad brengen.
3. Een voorstel wordt nadat het college schriftelijk wensen of bedenkingen ter kennis van de raad heeft gebracht of kenbaar heeft gemaakt hiertoe niet te zullen overgaan, dan wel nadat de in het tweede lid gestelde termijn is verlopen op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering geplaatst, tenzij de schriftelijke oproep hiervoor reeds is verzonden. In dat geval wordt het voorstel op de agenda van de daarop volgende raadsvergadering geplaatst.
4. De behandeling van het voorstel vindt plaats nadat alle op de agenda voorkomende voorstellen en onderwerpen zijn behandeld, tenzij de raad oordeelt dat het voorstel samen met een ander geagendeerd voorstel of onderwerp gecombineerd kan worden óf het voorstel eerst dient te worden behandeld in een rondetafel- of opiniegesprek.

Artikel 39 Schriftelijke vragen

1. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd. Vragen die niet voldoen aan het hiervoor gestelde worden per omgaande aan de indiener teruggestuurd.
2. De vragen worden bij de griffier ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester worden gebracht.
3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen dertig dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende raadsvergadering. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt het verantwoordelijk lid van het college of de burgemeester de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.
4. De antwoorden van het college of de burgemeester worden door tussenkomst van de griffier aan de raadsleden toegezonden.
5. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende raadsvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde raadsvergadering, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door de burgemeester of door het college gegeven antwoord, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 40 Rondvraag

1. Aan het begin van een reguliere raadsvergadering is er gelegenheid tot het stellen van vragen. In bijzondere gevallen kan het presidium bepalen dat het stellen van vragen op een ander tijdstip plaatsvindt. De raadsvoorzitter bepaalt op welk tijdstip het stellen van vragen eindigt.
2. Het raadslid dat vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp op de dag van de raadsvergadering voor 12.00 uur bij de griffier. Vragen over actuele onderwerpen kunnen ook nadien nog worden gemeld. De raadsvoorzitter kan na overleg met het presidium weigeren een onderwerp tijdens het vragenuur aan de orde te stellen indien hij het onderwerp niet voldoende nauwkeurig acht aangegeven of indien het onderwerp in de raadsvergadering op diezelfde dag aan de orde komt.
3. De raadsvoorzitter bepaalt de volgorde, waarin aangemelde onderwerpen tijdens de vragenronde aan de orde worden gesteld.
4. De raadsvoorzitter bepaalt per onderwerp de spreektijd voor de vragensteller, voor de wethouders(s), voor de burgemeester en voor de overige raadsleden.
5. Per fractie is er gelegenheid voor het stellen van één of meer vragen, en het geven van een toelichting daarop, over maximaal één onderwerp. Vragen over andere onderwerpen kunnen via de schriftelijke rondvraag worden ingediend, zie daarvoor lid 9.
6. Na de beantwoording door de wethouder(s) of de burgemeester krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.
7. Vervolgens kan de raadsvoorzitter aan andere raadsleden het woord verlenen om hetzij aan de vragensteller, hetzij aan de

wethouder(s) of burgemeester vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.

8. Tijdens de vragenronde kunnen geen moties worden ingediend en worden geen interrupties toegelaten.
9. Een schriftelijke rondvraag wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk beantwoord door de betreffende wethouder(s) of de burgemeester.

Artikel 41 Inlichtingen

1. Indien een lid van de raad over een onderwerp inlichtingen als bedoeld in de artikelen 169 lid 3 en 180 lid 3 van de Gemeentewet verlangt, wordt een verzoek daartoe, door tussenkomst van de griffier schriftelijk ingediend bij het college of de burgemeester.
2. De griffier draagt er zorg voor dat de overige raadsleden een afschrift van dit verzoek krijgen.
3. De verlangde inlichtingen worden mondeling of schriftelijk in de eerstvolgende of in de daarop volgende vergadering gegeven.
4. De gestelde vragen en het antwoord vormen een agendapunt voor de vergadering, waarin de antwoorden zullen worden gegeven.

Artikel 42 Interpellatie

1. Het verzoek tot het houden van een interpellatie wordt, behoudens in naar het oordeel van de raadsvoorzitter spoedeisende gevallen, ten minste twee werkdagen voor de aanvang van de vergadering schriftelijk bij de raadsvoorzitter ingediend. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd alsmede de te stellen vragen.
2. De raadsvoorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en de wethouders. Bij de vaststelling van de agenda van de eerstvolgende vergadering na indiening van het verzoek wordt het verzoek in stemming gebracht. De raad bepaalt op welk tijdstip tijdens de vergadering de interpellatie zal worden gehouden.
3. De interpellant voert als eerste het woord. Nadat (een lid van) het college de gevraagde inlichtingen heeft verstrekt wordt de

raadsleden gelegenheid geboden daarover kort te debatteren. (Een lid van) het college krijgt de mogelijkheid daarop te reageren. Het laatste woord is aan de interpellant.

Artikel 43 Collegevoorstel

1. Een voorstel van het college aan de raad dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering, kan niet worden ingetrokken zonder toestemming van de raad.
2. Als de raad van oordeel is dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan het college dient te worden gezonden, bepaalt de raad binnen welke termijn het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.

Hoofdstuk 5: Besloten vergadering

Artikel 44 Algemeen

Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 45 Verslag

Het verslag van een besloten vergadering wordt niet openbaar gemaakt, maar ligt uitsluitend voor de tijdens deze vergadering aanwezige leden en steunfractieleden ter inzage op de griffie.

Artikel 46 Geheimhouding

1. Voor de afloop van de besloten vergadering beslist de raad overeenkomstig de artikelen 25, 55 en 86 van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal (blijven) gelden.
2. De geheimhouding dient in acht te worden genomen door een ieder die bij de vergadering aanwezig is en door een ieder die op een andere wijze kennis heeft van de stukken.
3. De raad kan besluiten de geheimhouding op te leggen, te bekrachtigen of op te heffen.

Artikel 47 Opheffing geheimhouding

Indien de raad op grond van de artikelen 25, 55 en 86 van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.

Hoofdstuk 6: Toehoorders en media

Artikel 48 Toehoorders en pers

1. Toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.

Artikel 49 Geluid- en beeldregistraties

1. Tijdens de Politieke Avond maakt de gemeente Wageningen (live-stream) geluid- en beeldregistraties. Deze worden op de website opgeslagen.
2. Anderen die tijdens de Politieke Avond geluid- of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de (raads)voorzitter en gedragen zich naar diens aanwijzingen. Deze aanwijzingen kunnen niet zover gaan dat zij de vrijheid van pers aantasten.

Hoofdstuk 7: Slotbepalingen

Artikel 50 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslissen de deelnemers aan het gesprek respectievelijk de raad op voorstel van hun voorzitter cq raadsvoorzitter.

Artikel 51 Inwerkingtreding

1. Dit Reglement van Orde treedt per direct in werking. Het reglement kan vanaf dat moment worden aangehaald als Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Wageningen 2017 (RvO-PA 2017).
2. Op dat tijdstip vervalt het 'Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014', vastgesteld bij raadsbesluit van 10 maart 2014. Alsook de 'Verordening op de Raadscommissie 2011', vastgesteld bij raadsbesluit van 27 juni 2011.

Toelichting en verantwoording RvO-PA 2017

Sinds 2016 werkt de gemeenteraad van Wageningen met een nieuw vergadermodel. In plaats van het werken met commissies werd overgestapt op een werkwijze waarin de voorbereiding op de besluitvorming plaatsvindt in rondetafel- en opiniegesprekken.

Samen met de raadsvergadering, presentaties en statafelgesprekken vormen zij de Politieke Avond in Wageningen. Het bestaande reglement van orde voor de raadsvergadering en de verordening op de commissies moest worden vervangen door een *compleet nieuw reglement voor de hele avond*. Daartoe werd rijkelijk geput uit het meest recente modelreglement van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) inclusief toelichting en updates. Het oude reglement van orde (2014) en de verordening op de commissies (2011) werd ingezien en zo nodig nog als input gebruikt. De uitgangspunten voor de Politieke Avond waren een belangrijke informatiebron, zowel in theorie (relevante stukken) als in praktijk (feitelijke gang van zaken). De reglementen van de gemeenten Deventer en Arnhem zorgden voor aanvullende inspiratie, op de conceptversie werd door meerdere inhoudelijk betrokkenen meegelezen en feedback geleverd.

Hieronder vindt u de artikelsgewijze toelichting. Moge deze en het reglement u van uitstekende dienst zijn!

Artikel 1: in dit artikel vindt u de opbouw van de Politieke Avond. Het model met rondetafel- en opiniegesprekken, statafelgesprekken, presentaties en de raadsvergadering werd ruim een jaar geleden geïntroduceerd. Ieder onderdeel heeft zijn eigen doelstelling en alle onderdelen zijn (in principe) openbaar.

Artikel 2: door dit artikel krijgen (vergaderingen van) de rondetafel- en opiniegesprekken dezelfde status als de raadscommissies zoals bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet.

Raadscommissies bereiden besluitvorming in de raad voor en bieden gelegenheid met het college of de burgemeester te overleggen.

Artikel 82 van de Gemeentewet geeft aan dat burgemeester en wethouders geen lid van deze commissies zijn, dat de samenstelling ervan een evenwichtige moet zijn (in relatie tot de in de raad vertegenwoordigende groeperingen) en dat een lid van de raad er voorzitter van is. Via het laatste lid van artikel 82 wordt verwezen naar andere artikelen in de Gemeentewet. Daarmee worden *twee belangrijke items* geregeld: het vergaderen in beslotenheid en de niet vervolgbaarheid van de deelnemers aan de gesprekken (met betrekking tot hetgeen zij hebben gezegd of hetgeen zij schriftelijk hebben overgelegd). Ook is door de verwijzing de aanwezigheid en deelname van burgemeester en wethouders aan de commissies geregeld.

Statafelgesprekken en presentaties zijn vanwege hun andersoortige karakter niet opgenomen in dit artikel.

Artikel 3: gekozen is voor twee benamingen in het voorzitterschap. Om verwarring te voorkomen. De *raadsvoorzitter* is voorzitter van de raad (tevens burgemeester – op basis van artikel 9 van de Gemeentewet), de *voorzitter* zit de rondetafel- en opiniegesprekken voor.

Voor wat betreft de begrippen *amendement*, *subamendement*, *motie* en *initiatiefvoorstel* is aangesloten bij de tekst uit het modelreglement VNG.

Artikel 4: de raad wijst een plaatsvervangend raadsvoorzitter aan. Indien hij dit nalaat is de plaatsvervangend raadsvoorzitter het langstzittende lid van de raad. Indien dit meerdere personen zijn, vindt waarneming plaats door het oudste lid in jaren van hen. Zoals dit is beschreven in artikel 77 lid 1 van de Gemeentewet.

'De raad benoemt de voorzitters uit zijn leden' is afkomstig uit artikel 82 lid 4 van de Gemeentewet.

Artikel 5: is overgenomen uit het modelreglement VNG.

Artikel 6: naast haar algemene taken en verwijzingen naar artikelen in dit reglement waar het presidium met naam wordt genoemd regelt zij onder andere **de procedures rondom begroting en jaarrekening. Door dit hier te benoemen kon het voormalige hoofdstuk 5 (begroting en jaarrekening) vervallen. En wordt aangesloten bij het modelreglement.**

Artikel 7: de agendacommissie bereidt voor en stelt vast alle reguliere vergaderingen van de Politieke Avond (zoals bedoeld in artikel 17 lid 1 van de Gemeentewet). Daarnaast geldt dit voor alle vergaderingen die de burgemeester als nodig beoordeelt, of een vergadering waartoe door ten minste een vijfde van het aantal raadsleden een schriftelijk verzoek is ingediend, met opgave van redenen (zoals aangegeven in artikel 17 lid 2 van de Gemeentewet).

Artikel 8: in dit artikel vond geen inhoudelijke wijziging plaats. De procedure is overeenkomstig het modelreglement VNG.

Artikel 9: de tekst in dit artikel is overgenomen uit het modelreglement VNG, alwaar het werd teruggebracht tot de kern: de raad stelt een commissie in, deze onderzoekt de benoeming van de wethouder(s) op basis van artikelen in de Gemeentewet en adviseert vervolgens weer de raad.

De commissie bestaat nu uit drie raadsleden (in plaats van vier in het vorige reglement). Zo wordt aangesloten bij het modelreglement VNG alsmede bij artikel 8 van dit reglement (toelating van nieuwe raadsleden), ook daar bestaat de commissie uit drie raadsleden. Het verdient aanbeveling bij een tussentijdse benoeming in de commissie geen raadslid zitting te laten nemen behorende tot de fractie van waaruit de kandidaat wordt voorgedragen. Ook dit is overeenkomstig dezelfde passage in artikel 8 van dit reglement.

Artikel 10: spreekt voor zichzelf. In lid 5 is toegevoegd een verwijzing naar artikel G 3 van de Kieswet. Dit artikel beschrijft de vereisten voor (nieuwe) politieke groeperingen.

H3 / Paragraaf 1: in deze paragraaf zijn vijf artikelen over het tijdstip van vergaderen en de voorbereidingen beland: de artikelen 11 tot en met 15. Twee artikelen gaan over algemene regels tijdens de rondetafelgesprekken, opiniegesprekken en de raadsvergadering: de artikelen 16 en 17. Twee artikelen over verslaglegging zijn aan deze paragraaf toegevoegd: de artikelen 18 en 19. De paragraaf als geheel kreeg een titel die de lading dekt.

De artikelen **11, 12, 14** en **15** regelen de oproep voor de Politieke Avond (mede op grond van artikel 19 van de Gemeentewet), het vaststellen van de voorlopige en definitieve agenda, het plaatsen van een aanvullende agenda, het plaatsen van stukken (inclusief die waarover geheimhouding is opgelegd) en de communicatie daarover. Artikel **13** biedt de mogelijkheid 'anderen' uit te nodigen voor de raadsvergadering en de rondetafel- of opiniegesprekken. Waaronder de gemeentesecretaris (het oude artikel 4 van het reglement kon daarmee vervallen) en van belang zijnde derden. Op grond van artikel 21 van de Gemeentewet en artikel 21 van dit reglement zijn reeds uitgenodigd voor alle onderdelen van de Politieke Avond de burgemeester en de wethouders. Ook hun deelname aan de beraadslagingen is op grond van deze verwijzingen toegestaan.

De artikelen 25, 55 en 86 van de Gemeentewet behandelen de geheimhouding van stukken voor (leden van) de raad, voor het college en voor de raadscommissies (in casu de rondetafel- en opiniegesprekken) (inclusief steunfractieleden).

Artikel 16: werd toegevoegd in deze paragraaf. Het verdween uit het oude hoofdstuk 4 (Rechten van leden) om zich hier op een

logischer plek terug te vinden. Het modelreglement VNG gaf daarvoor enerzijds de voorzet (in het nieuwe hoofdstuk 4 zijn opgenomen uitsluitend alle bevoegdheden en instrumenten van raadsleden), anderzijds kunnen raadsleden (en steunfractieleden) door opname van dit artikel op deze plek ook in rondetafel- en opiniegesprekken hun voorstellen van orde (blijven) doen.

Artikel 17: voor het opnemen van dit artikel gold dezelfde redenering als voor artikel 16. De regels voor het handhaven van de orde en schorsing betreffen door opname in deze paragraaf zowel de rondetafel- en opiniegesprekken als de raadsvergadering. Artikel 26 van de Gemeentewet gaat al over het handhaven van de orde, maar betreft alleen de raadsvergadering. Nodig was het een eensluidend artikel op te nemen voor de rondetafel- en opiniegesprekken. Besloten werd het artikel over handhaven hier op te nemen als (algemene) regel, als noodzaak maar ook als aanvulling op wat reeds geregeld is. Samen met artikel 4 (het voorzitterschap) en artikel 48 lid 2 (het verstoren van de orde door toehoorders) zijn er voldoende mogelijkheden om zowel de vergaderingen als de rondetafel- en opiniegesprekken goed te leiden en daar - indien nodig - handhavend op te treden.

De artikelen over verslaglegging (**18** en **19**) zijn ook in deze paragraaf terecht gekomen. Ze betreffen de verslaglegging van de hele Politieke Avond.

H3 / Paragraaf 2: in deze paragraaf bevinden zich drie artikelen over de rondetafel- en opiniegesprekken. Wat algemeen (voor de hele Politieke Avond) geregeld kon worden staat in paragraaf 2, hier bevindt zich de specifieke informatie voor de rondetafel- en opiniegesprekken.

In artikel **20** zijn opgenomen alle rechten en plichten van de steunfractieleden. De punten spreken voor zichzelf. Een laatste update vanuit de VNG (wijzigingsbrief juni 2016) betreft de artikelen vanuit de Gemeentewet die van toepassing zijn op niet-raadsleden, het zijn de artikelen 10 tot en met 13.

Artikel **21** benoemt de (mogelijke) deelnemers aan de gesprekken: de wethouder(s) en burgemeester als bestuursorgaan, burgers in een rondetafelgesprek, raadsleden en steunfractieleden. Met lid 5 over de nadere regels wordt een flexibele doorontwikkeling van de gesprekken beoogd.

Het opnemen van artikel **22** (opening van de gesprekken en quorum) was nodig omdat de Gemeentewet daar niets voor regelt: voor de raadsvergadering geldt artikel 20 van de Gemeentewet, voor de rondetafel- en opiniegesprekken moest dit artikel hier worden opgenomen.

H3 / Paragraaf 3: in deze paragraaf worden de statafelgesprekken en de presentaties benoemd. Net als voor de rondetafel- en opiniegesprekken is er voor gekozen de nadere regels voor deze onderdelen te laten bepalen door het presidium en de agendacommissie. Evaluaties en verbeteringen zijn zo permanent mogelijk en sneller realiseerbaar.

Bij de presentaties is de mogelijkheid opgenomen zowel ambtenaren als externen informatie te laten geven.

H3 / Paragraaf 4: in deze paragraaf verdwenen een paar artikelen. Om niet meer terug te komen of zich op een andere plek weer aan te treffen. Op basis van maatwerk of de aanbiedingsbrief bij het modelreglement van de VNG:

- *Artikel 16 Zitplaatsen* verdween. Dit zal in de gemeente ook geregeld worden zonder dat er een bepaling in het reglement staat.

- *Artikel 17 Opening vergadering; quorum* kon vervallen, artikel 20 van de Gemeentewet gaat erover.
 - *Artikel 17a Spreekrecht burgers* is ook niet meer opgenomen. De rondetafel- en statafelgesprekken zijn ervoor in de plaats gekomen.
 - *Artikel 18 Primus bij hoofdelijke stemming* kon achterwege blijven, hij dubbelde met de paragraaf over Procedures bij stemmingen, in artikel 31 staat het overblijfsel.
 - *Artikel 19 Verslag en besluitenlijst* schoof op naar paragraaf 2 en vindt zich terug in (eveneens) artikel 19.
 - *Artikel 22 Spreektijd* kon ook vervallen. Een structurele spreektijdenregeling is te regelen via het presidium (via de artikelen 6 en 21), ter plekke kan een beroep worden gedaan op het doen van een voorstel van orde (via artikel 16).
 - *Artikel 23 Handhaving orde en schorsing* is al geregeld in artikel 26 van de Gemeentewet en kon in principe achterwege blijven. In artikel 17 van dit reglement is op het gebied van het handhaven van de orde toch een verdiepingsslag geregeld voor zowel de raadsvergadering als de rondetafel- en opiniegesprekken. Samen met artikel 4 (het voorzitterschap) en artikel 48 lid 2 (het verstoren van de orde door toehoorders) zijn er voldoende mogelijkheden om de raadsvergadering goed te leiden en daar - indien nodig - handhavend op te treden.
 - *Artikel 24 Beraadslaging* is ook geschrapt wegens overbodig, het doen van een voorstel van orde (via artikel 16) is de aangewezen weg voor afzonderlijke beraadslaging of schorsing.
 - *Artikel 25 Deelname aan de beraadslagingen door anderen* is verwijderd, het werd vervangen door artikel 13 betreffende de hele Politieke Avond.
- De overgebleven (en nieuwe) artikelen **25** tot en met **30**, aangaande de *Presentielijst, Stilte, Ingekomen stukken, Aantal*

spreektermijnen, Stemverklaring en Beslissing werden nagelopen op actualiteit.

H3 / Paragraaf 5: de artikelen **31** tot en met **33** volgen de algemene lijn van het modelreglement VNG. In artikel **32** lid 4 werd de zin 'De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken' toegevoegd: soms kan een motie voor een fractie dermate zwaar wegen dat de steun voor het gehele voorstel hiervan afhangt .. dan is het nuttig als de raad - in de praktijk op voorstel van de betreffende fractie - kan besluiten om van de voorgeschreven stemvolgorde af te wijken (wijzigingsbrief VNG juni 2016). De artikelen **34** (herstemming over personen) en **35** (beslissing door het lot) zijn blijven staan. Weglating onder verwijzing naar artikel 31 van de Gemeentewet zou te beperkend zijn: in het Wageningse reglement staan drie in plaats van twee stemrondes, de 'beslissing door het lot' is specifiek omschreven dan in de Gemeentewet.

H4: de titel van dit hoofdstuk werd veranderd van 'Rechten van leden' in 'Bevoegdheden en instrumenten van raadsleden', overeenkomstig het modelreglement VNG. In totaal zijn er acht artikelen (dus acht bevoegdheden en instrumenten) opgenomen. De *Voorstellen van orde* verhuisden naar de meer logische paragraaf 1 van hoofdstuk 3. Waardoor het geldig werd voor zowel raadsvergadering als rondetafel- en opiniegesprekken, raadsleden en steunfractieleiden.

Artikel **36** en **37** ondervonden geen wijziging behoudens tekstuele aanpassing. Artikel **38** over het initiatiefvoorstel werd geactualiseerd. Nieuw is de gang langs het college voor wensen en bedenkingen, conform het modelreglement VNG. Aanvullend werd

toegevoegd het zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad brengen van een nieuw voorstel. Voor het college werd twee weken een redelijke termijn geacht voor het formuleren van wensen en bedenkingen.

Artikel **39** bleef het artikel voor de schriftelijke vragen, geen inhoudelijke wijzigingen werden aangebracht. De titel van artikel **40** werd veranderd van 'Vragenuur' in 'Rondvraag'. In lid 5 is aangegeven dat er per fractie gelegenheid is voor het stellen van één of meerdere vragen over maximaal één onderwerp, andere vragen kunnen worden gesteld in een schriftelijke rondvraag. Waarop lid 9 een nadere toelichting geeft.

De artikelen **41** en **42** spreken voor zichzelf, ze bleven ongewijzigd. Artikel **43** sluit deze paragraaf af en is overigens een vreemde eend in de bijt, omdat het niet gaat om bevoegdheden en instrumenten van individuele raadsleden. Maar ook in het modelreglement opgenomen in dit hoofdstuk.

In dit hoofdstuk is de term *raadsvoorzitter* gebruikt indien het gaat om de burgemeester (of diens plaatsvervanger) in zijn rol als voorzitter van de raadsvergadering, wanneer de term *burgemeester* opduikt is dat in zijn rol als bestuursorgaan of als lid van het college.

H5: geen verdere toelichting, is met extra aandacht bezien op juridische juistheid.

H6: in dit hoofdstuk verdween het artikel over het verbod op het gebruik van mobiele telefoons: het sluit niet meer aan bij de huidige tijd (aanbiedingsbrief Modelreglement VNG). Artikel **48** bleef ongewijzigd, artikel **49** werd doorgetrokken naar de hele Politieke Avond. Aan de reeds genoemde geluid- en beeldregistraties werd in lid 1 de *live stream* registratie en haar gevolgen toegevoegd, voor

andere registraties werden in lid 2 geen verdere aanpassingen doorgevoerd.

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing ervan beslissen de deelnemers aan het gesprek respectievelijk de raad op voorstel van hun (raads)voorzitter.

(Artikel **50**)

Griffie gemeente Wageningen, april 2017